UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Svmma Totivs Theologiæ S. Thomæ Aqvinatis, Doctoris Angelici Ordinis Prædicatorum

Svpplementvm Tertiæ Partis

Thomas <von Aquin, Heiliger>

Romae, 1619

Vtrum post diuotium vir alteri nubere possit? 5

urn:nbn:de:hbz:466:1-38817

Visual Library

mulière eſt plus de humore; & ideò ſunt magis durabiles à concupiſcentijs: ſed in viro eſt plus de calore, qui concupiſcentiam excitat. Sed tamen ſimpliciter loquendo, cæteris paribus, vir in ſimplici fornicatione plus peccat, quàm mulier: quia plus habet de rationis bono, quod præualet quibuſlibet motibus corporalium paſſionum. Sed quantum ad læſionem matrimonij, quam adulterium fornicationi addit, ex qua diuortium cauſat, plus peccat mulier, quàm vir, vt ex dictis * patet. Et quia hoc eſt grauius quàm ſimplex fornicatio: ideò ſimpliciter loquendo, plus peccat mulier adultera, quàm vir adulter, cæteris paribus. *in corp. art.*

Ad ſextum dicendum, quòd quamuis regimen, quod datur viro in mulierem, ſit quædam circumſtantia aggrauans; tamen ex illa circumſtantia, quæ in aliam ſpeciem trahit, magis aggrauatur peccatum, ſcilicet ex læſione matrimonij, quæ trahit ad ſpeciem iniuſtitiæ in hoc, quòd furtiue aliena proles ſubmittitur.

ARTIC. V.

259

Vtrum poſt diuortium vir alteri nubere poſſit?

AD quintum ſic proceditur. Videtur, quòd poſt diuortium vir alteri nubere poſſit. Nullus enim tenetur ad perpetuam continentiam. Sed vir tenetur in aliquo caſu vxorem fornicantem à ſe in perpetuum ſeparare, vt patet ex dictis *. Ergo videtur, quòd ad minus in tali caſu alteram ducere poſſit. *ar. 2. huius quæſt.*

¶ 2 Præterea, Peccanti non eſt danda maius occaſio peccandi. Sed, ſi ei qui propter culpam fornicationis dimittitur, non licet aliam copulam quærere, datur ſibi maior occaſio peccandi: non enim eſt probabile, quòd qui in matrimonio non continuit, poſtea continere poſſit. Ergo videtur, quòd liceat ei ad aliam copulam tranſire.

Aug. li. 2 de adult. coniug c. 5. 9. 21. 22. & li. 1. ca. 11. 12. & 22

¶ 3 Præterea, Vxor non tenetur viro niſi ad debitum reddendum & cohabitationem. Sed per diuortium ab vtroque abſoluitur. Ergo ſoluta eſt à lege

viri.

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

viri. Ergo poteſt alteri nubere : & eadem ratio eſt de viro.

¶ 4 Præterea, Matth. 19. dicitur, Quicumque dimiſerit vxorem ſuam, niſi ob fornicationem; & aliã duxerit, mœchatur. Ergo videtur, quòd ſi cauſa fornicationis dimiſſa vxore aliam duxerit, non mœchetur : & ita erit verum matrimonium.

SED contra, 1. Corint. 7. Præcipio, non ego, ſed Dominus vxorem à viro non diſcedere : quòd ſi diſceſſerit, manere innuptam.

viſte decret. 32. q. 7. Conc. Mileuit. ca. 17.

¶ Præterea, Nullus ex peccato debet reportare cõmodũ. Sed reportaret, ſi liceret adulteræ ad aliud magis deſideratũ connubiũ trãſire, & eſſet occaſio adulterandi volentibus alia matrimonia quærere. Ergo nõ licet aliã copulã quærere *, neque viro, neque vxori.

RESPONDEO dicendum, quòd nihil adueniens ſupra matrimonium, poteſt ipſum diſſoluere : & ideò adulterium non facit quin ſit verum matrimonium. Manet enim, vt Auguſt. * dicit, inter viuentes coniugale vinculum, quod nec ſeparatio, nec cum aliquo iunctio poteſt auferre : & ideo non licet vni, altero viuente, ad aliam copulam tranſire.

lib. 1. de nuptijs et concupiſ. c. 7. 10. 15 & 21. à med. to. 7

Ad primum ergo dicendum, quòd quamuis nullus per ſe obligetur ad continentiam, tamen per accidens poteſt eſſe quòd obligetur : ſicut ſi vxor ſua ægritudinem incurabilem incurrat, & talem quæ carnalem copulam non patiatur : & ſimiliter etiam eſt ſi incorrigibiliter ſpirituali infirmitate, ſcilicet fornicatione, laboret.

Ad ſecundum dicendum, quòd ipſa confuſio, quam reportat ex diuortio, debet eam cohibere à peccato : quod ſi cohibere non poteſt, minus malum eſt, quòd ipſa ſola peccet, quã ꝙ peccati eius vir ſit particeps.

Ad tertium dicendum, quòd quamuis vxor poſt diuortium non teneatur viro adultero ad debitum reddendum, & cohabitandum, tamen adhuc manet vinculum matrimonij, ex quo ad hoc tenebatur : & ideò nõ poteſt ad aliam copulam tranſire viro viuente;

te; poteſt tamen continentiam vouere viro inuito, niſi videatur Eccleſia decepta fuiſſe per falſos teſtes, ſententiando de diuortio : quia in tali caſu , etiam ſi votum profeſſionis emiſiſſet , reſtitueretur viro , & teneretur reddere debitũ,ſed non liceret ei exigere.

Ad quartum dicendum , quòd exceptio illa, quæ eſt in verbis Domini,refertur ad dimiſſionem vxoris: & ideò obiectio ex falſo intellectu procedit .

ARTIC. VI.

Vtrum poſt diuortium vir & vxor poſſint reconciliari? 260

AD ſextum ſic proceditur . Videtur , quòd poſt diuortium vir & vxor non poſſint reconciliari. Regula enim eſt in iure, Quod ſemel bene definitum eſt, nulla debet iteratione retractari . Sed iudicio Eccleſiæ definitum eſt, quòd debent ſeparari. Ergo non poſſunt reconciliari vlterius . *c. gaudemus . extra de cõuerſ. coniugat.*

¶ 2 Præterea, Si poſſet eſſe reconciliatio, præcipue videretur quòd poſt pœnitentiã vxoris vir teneatur eam recipere . Sed non tenetur, quia etiam vxor non poteſt pro * exceptione , proponere in iudicio ſuam pœnitentiam cõtra virum accuſantem de fornicatione. Ergo nullo modo poteſt fieri reconciliatio . ** Al. exceptione.*

¶ 3 Præterea, Si poſſet eſſe reconciliatio,videtur quòd vxor adultera teneretur redire ad virum ipſam reuocantem . Sed non tenetur,quia iam ſeparati ſunt iudicio Eccleſiæ . Ergo,&c.

¶ 4 Præterea , Si liceret reconciliare vxorem adulteram , in illo caſu præcipue deberet fieri,quando vir poſt diuortium inuenitur adulterium committere. Sed in hoc caſu vxor non poteſt cogere eum ad reconciliationem,cum iuſte ſit diuortium celebatum. Ergo nullo modo poteſt reconciliari .

¶ 5 Præterea,Si vir adulter occulte dimittat vxorem conuictam de adulterio per eccleſiæ iudicium , non videtur iuſte factum diuortium . Sed tamen vir non tenetur vxorem ſibi reconciliare: quia vxor probare in iudicio adulterium viri non poteſt . Ergo